

**КОМИСИЯ ПО ВЗАИМОДЕЙСТВИЕТО С НЕПРАВИТЕЛСТВЕНИТЕ
ОРГАНИЗАЦИИ И ЖАЛБИТЕ НА ГРАЖДАНТИ**

София 1169, пл. "Княз Александър I" №1, 02 / 939 21 43, 02 / 939 36 40
НАРОДНО СЪВРАНИЕ
вх.№ 553 - 16 - 8
дата 18 / 05 2015 г.

**ДОКЛАД
за първо гласуване**

58

15
Х/у

Относно: Законопроект за изменение и допълнение на Закона за пряко участие на гражданите в държавната власт и местното самоуправление № 554-01-65, внесен от Мариана Георгиева Тодорова и група народни представители на 01.04.2015 г.

На свое редовно заседание, проведено на 7 май 2015 г., Комисията по взаимодействие с неправителствените организации и жалбите на гражданите обсъди законопроект за изменение и допълнение на Закона за пряко участие на гражданите в държавната власт и местното самоуправление № 554-01-65, внесен от Мариана Георгиева Тодорова и група народни представители на 01.04.2015 г.

В заседанието взеха участие: народният представител – Мариана Георгиева Тодорова от името на вносителя, г-н Атанас Славов – съветник в политическия кабинет на Министъра на правосъдието.

От името на вносителя законопроектът бе представен от народния представител Мариана Тодорова. В мотивите на вносителя бе отбелоязано, че от 1878 г. в България са проведени 4 национални допитвания, от които само един в демократичния период на страната, и опит за провеждане на 11 такива, които не са се състояли по идейна или процедурна причина. Това показва, че сега действащият закон има съществени проблеми, които ограничават избирателите да изразяват волята си. Високите законови прагове за броя граждани, които да подкрепят искането за референдум, за да бъде организиран той и броя на тези, които трябва да участват в него, за да е валиден, на практика блокират прилагането на закона.

След внимателен анализ на смисъла на прякото участие на гражданите в управлението, възможността за реален достъп до референдум, а също така и с оглед опита и изводите от проведените у нас допитвания, повече от наложително е, действащият Закон да бъде изменен, за да се даде право на реално и равно участие на гражданите на Република България в държавната власт и местното самоуправление. Вносителят предлага намаляване броя на подписите, необходими за предложение за иницииране на референдум, да се намалят от 200 хил. на 150 хил., с което значително

се улеснява възможността на гражданите за иницииране на референдум. Редуцирайки броя на подписите за задължително провеждане на национално допитване от 500 хиляди на 300 хиляди, многократно се увеличава възможността за самоорганизация на гражданите, без да се налага подпомагането им от партийни организации, тъй като настоящата бройка подписи е възможна само за големите политическите партии.

Вносителят предлага един референдум да бъде признат за валиден, ако в него са гласували $40\% + 1$ от гражданите с избирателни права, вместо настоящото изискване на закона, съгласно което референдумът е валиден, ако на него са участвали не по-малко от броя на избирателите на последните избори за народни представители.

По законопроекта, внесен от народния представител Мариана Тодорова и група народни представители, е постъпило становище от Министъра на правосъдието. В същото е изразено, че внесения законопроект съдържа предложения за промени, които следва да бъдат подкрепени по принцип. Министерството обръща внимание, че предлаганите нови стойности за броя подписи, също са високи, предвид краткия срок за тяхното събиране и големия брой лични данни. Министерството подкрепя тезата си, като се аргументира с прилагането на пряката демокрация в Швейцария, където 50 000 граждани могат да инициират референдум, като подписите се събират за период от 3 месеца. Относно кворума за валидност на референдумите, Министерството цитира препоръката на Венецианската комисия на Съвета на Европа, според която, или изобщо не трябва да се предвижда кворум за валидност, или той да е фиксиран към един нисък праг – 20-25%. Според Министерството предложените промени в праговете няма да доведат до гражданска активност и особен ефект върху пряката демокрация.

Общественият съвет към Комисията по взаимодействието с неправителствените организации и жалбите на гражданите представи свое становище, подкрепено от над 150 организации, с което подкрепя по принцип необходимостта от промени в закона, като предлага следните предложения за промени в Закона за прякото участие на гражданите в държавната власт и в местното самоуправление:

- Промяна в чл. 9, ал. 1 на Закона за прякото участие на гражданите в държавната власт и в местното самоуправление като отпадне израза „на територията на Република България“, с което да се позволи участието и на граждани намиращи се извън територията на страната да се включат, като откриват секции извън посолствата в чужбина;
- Намаляване на изискването за кворум за участие в референдумите (национален и местен) до 20% от гласоподавателите;
- Намаляване на изискването за събиране на определен брой подписи за

упражняване на гражданска инициатива за референдум – за национален референдум да се намалят до 100 хил. (за обвързващата инициатива) и 50 хил. (за необвързващата инициатива), а за местен референдум – до 1% от броя на гласоподавателите (в съответната община/район/кметство) за обвързваща инициатива и до 0,5% – за необвързваща.

В последвалата дискусия народните представители изразиха становища, че подкрепят направените предложения за промени в законопроекта. В направените изказвания изразиха готовността си да внесат предложените текстове за редакции по конкретните текстове.

След проведено гласуване, Комисията по взаимодействие с неправителствените организации и жалбите на гражданите с 12 гласа „за”, 0 гласа „против“ и 0 глас „въздържали се“ предлага на Народното събрание да приеме на първо гласуване Законопроект за изменение и допълнение на Закона за пряко участие на гражданите в държавната власт и местното самоуправление № 554-01-65, внесен от Мариана Георгиева Тодорова и група народни представители на 01.04.2015 г.

**ПРЕДСЕДАТЕЛ НА
КОМИСИЯ ПО ВЗАЙМОДЕЙСТВИЕ С
НЕПРАВИТЕЛСТВЕНИТЕ ОРГАНИЗАЦИИ
И ЖАЛБИТЕ НА ГРАЖДАНТИТЕ**

БОЙКА МАРИНСКА